

Nr 26.

Ankom till riksdagens kansli den 27 februari 1925 kl. 1 e. m.

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående bidrag av postmedel till centralkassan för postpersonalens fackliga och ekonomiska sammanslutningar m. m.

(4:e avd.)

1:o I en till riksdagen avlåten, den 30 januari 1925 dagtecknad proposition, nr 26, vilken hänvisats till statsutskottet för förberedande behandling, har Kungl. Maj:t, under åberopande av statsrådsprotokollet över kommunikationsärenden för samma dag föreslagit riksdagen (punkt 1:o) medgiva, att till centralkassan för postpersonalens fackliga och ekonomiska sammanslutningar må av postmedel utbetalas ett bidrag av 1,000 kronor, att användas till understöd och utveckling av kassans verksamhet.

Bidrag av postmedel till centralkassan för postpersonalens fackliga och ekonomiska sammanslutningar.

Beträffande utredningen i ärendet får utskottet hänvisa till åberopade statsrådsprotokollet sid. 1—4.

Departementschefen har i ärendet anfört:

»Då centralkassan huvudsakligen är att betrakta som ett inkasseringsorgan för de till densamma anslutna personalorganisationerna, är vidmakthållandet av dess verksamhet givetvis i första hand av intresse för dessa organisationer. Emellertid får icke förbises, att vissa grenar av kassans arbete, särskilt i vad densamma avser ombesörjande av skatteinbetalningar och uppsamlande av sparmedel, är åtminstone indirekt ett statsintresse.

Enligt vad jag inhämtat, hava utgifterna för centralkassans verksamhet under nästförflutet år — oaktat statsbidraget — överstigit inkomsterna, så att en del av den från tidigare år kvarstående behållningen måst tagas i anspråk, varmed å denna behållning vid ingången av år 1925 återstod endast omkring 1,300 kronor. På grund härav och med hänsyn till vad kassan i övrigt anfört till stöd för sin framställning, vill jag tillstyrka, att kassan även för år 1925 kommer i åtnjutande av statsbidrag till samma belopp som föregående år eller 1,000 kronor.

Då det tidigare förutsatts, att understöd till kassans verksamhet skulle utgå endast under de första åren av dess tillvaro, må framhållas vikten av att styrelsen för kassan alltmer söker göra kassans arbete oberoende av dylikt understöd. Främst torde därvid böra tagas under omprövning möjligheten att i någon må höja de anslutna organisationernas avgifter.

Det vill nämligen synas, som om den av kassan ombesörjda centrala upp-
börden skulle medföra en så avsevärd förenkling av de särskilda organi-
sationernas kassagöromål med mera, att kassans bibehållande vore för
respektive föreningar önskvärt även under förutsättning, att något högre
bidrag till densamma utginge.»

*Utskottets
yttrande.*

Utskottet har icke velat motsätta sig, att ifrågavarande kassa, till vilken
under åren 1923 och 1924 utgått ett statsunderstöd av 1,000 kronor, jäm-
väl för år 1925 kommer i åtnjutande av bidrag med samma belopp. I
likhet med departementschefen vill dock utskottet härvid framhålla önsk-
värdheten av att verksamheten så ordnas, att kassan framdeles kan bli-
va oberoende av dylikt understöd.

Utskottet hemställer alltså,

att riksdagen må medgiva, att till centralkassan för
postpersonalens fackliga och ekonomiska sammanslut-
ningar må av postmedel utbetalas ett bidrag av 1,000
kronor, att användas till understöd och utveckling av
kassans verksamhet.

*Räntefri
försträckning
åt telegraf-
tjänstemän-
nens skatte-
inbetalnings-
kassor.*

2:o) Kungl. Maj:t har vidare (punkt 2:o) föreslagit riksdagen medgiva,
att det belopp om 35,000 kronor, som jämlikt riksdagens medgivande av
telegrafstyrelsen såsom räntefritt lån tillhandahållits telegraf-tjänstemän-
nens skatteinbetalningskassa i Stockholm, må, i den mån det icke bliver
för nämnda kassa erforderligt, av styrelsen disponeras för tillhandahål-
lande av räntefria lån åt andra av tjänstemän vid telegrafverket bildade
skatteinbetalningskassor.

Utredningen i ärendet återfinnes å sid. 4—6 i statsrådsprotokollet.

I anledning av telegrafstyrelsens förslag hemställde Kungl. Maj:t i pro-
position, nr 148, till nästlidet års riksdag under punkten 2:o), att riks-
dagen måtte medgiva, att telegrafstyrelsen finge av tillgängliga medel
disponera ett belopp av högst 35,000 kronor att i form av räntefritt lån
tillhandahållas telegraf-tjänstemännens skatteinbetalningskassa i Stockholm.
Denna hemställan bifölls av riksdagen, som tillika uttalade, att lånet icke
borde lämnas på längre tid än fem år samt att frågan om en eventuellt
behövlig förlängning av denna tid borde underställas riksdagens prövning.

Skatteinbetalningskassan i Stockholm har sedermera mot avlämnande av
vederbörlig skuldförbindelse i dess helhet lyftat ovanberörda belopp såsom
lån för en tid av fem år, räknat från och med den 1 juli 1924.

Departementschefen anför följande:

»Det jämlikt riksdagens medgivande verkställda försöket med låneunder-
stöd till telegraf-tjänstemännens skatteinbetalningskassa i Stockholm måste

anses hava slagit synnerligen väl ut. Kassan har nämligen enligt vad jag inhämtat, redan nu genom övertagande av betalningsansvar för inneliggande införselbevis utökat sitt medlemsantal med omkring 200 tjänstemän, och summan av i avlöningskassorna vid telefonstationen i Stockholm samt i fjärde linjedistriktet inneliggande införselbevis, som i november 1923, då telegrafstyrelsen framställde sitt ovanberörda förslag, utgjorde omkring 33,000 kronor, hade i mitten av januari månad 1924 redan nedgått till omkring 9,000 kronor. Samtidigt som en stor del av personalen sålunda förhjälppts till ett bättre ordnande av sin ekonomi — vilket givetvis är till bätnad även för staten såsom arbetsgivare — har en avsevärd lättnad i arbetet beretts såväl vederbörande uppbördsmyndigheter som framförallt avlöningskassorna vid telegrafverket. Tillströmningen av ansökningar från försuuliga skattebetalare om inträde i skatteinbetalningskassan är alltså mycket stor. Kassans styrelse anser sig dock böra framgå med en viss örsiktighet vid övertagande av betalningsansvaret för resterande skatt, på det att möjligheterna för kassan att fullgöra de vid lånets erhållande givna förbindelserna med avseende å återbetalning m. m. icke måtte i någon mån äventyras.

Emellertid äro förhållandena i fråga om telegraf- och telefonpersonalens skatteinbetalning på ett flertal orter likartade med de i Stockholm. Särskilt vid telefonstationen i Göteborg förekommer införsel i lön för ogulden skatt i stor utsträckning. Det vore givetvis önskvärt, om även de å dessa orter bildade skattekassorna kunde sättas i tillfälle att i högre grad än nu är möjligt ordna personalens skattebetalningar. I betraktande av det hittills vunna goda resultatet vid Stockholmsstationen finner jag mig därför böra förorda telegrafstyrelsens förslag om att det för lån till skatteinbetalningskassan i Stockholm avsedda beloppet må, i den mån det icke längre är för nämnda kassa erforderligt, utlämnas såsom lån till telegraftjänstemännens skattekassor å andra orter, där sådant kan av styrelsen prövas erforderligt.»

Kungl. Maj:ts förslag i ämnet innebär att det för lån till skatteinbetalningskassan i Stockholm beviljade beloppet av 35,000 kronor må, i den mån det icke längre är för nämnda kassa erforderligt, utlämnas såsom lån till telegraftjänstemännens skattekassor å andra orter, där sådant kan av telegrafstyrelsen prövas erforderligt. Under erinran hurusom den tidigare för lånet satta maximigränsen av fem år, räknat från och med den 1 juli 1924, alltså skulle gälla, får utskottet tillstyrka förslaget.

Utskottet hemställer alltså,

att riksdagen må medgiva, att det belopp om 35,000 kronor, som jämlikt riksdagens medgivande av telegrafstyrelsen såsom räntefritt lån tillhandahållits telegraftjänstemännens skatteinbetalningskassa i Stockholm, må,

*Utskottets
yttrande.*

Statsutskottets utlåtande Nr 26.

i den mån det icke bliver för nämnda kassa erforderligt, av styrelsen disponeras för tillhandahållande av räntefria lån åt andra av tjänstemän vid telegrafverket bildade skatteinbetalningslassor.

Stockholm den 27 februari 1925.

På statsutskottets vägnar:

S. H. KVARNZELIUS.

Närvarande: se under utlåtandet nr 23.
